

Stella Płaczek

Scenariusz zajęć integracyjnych w klasie I - "Poznajemy Kraków - dawną stolicę Polski"

Nauczyciel i Szkoła 1-2 (10-11), 216-221

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stella Płaczek

Scenariusz zajęć integracyjnych w klasie I — „Poznajemy Kraków — dawną stolicę Polski”

Krąg tematyczny: Najstarsze miasta Polski i ich osobliwości

Temat dnia: Poznajemy Kraków — dawną stolicę Polski

Cele ogólne

1. praktyczne posługiwanie się uproszczoną mapą Polski — czytanie mapy;
2. rozwiązywanie rebusów i innych zadań wymagających umiejętności logicznego myślenia oraz czytania i pisania w zakresie poznanych liter;
3. stosowanie zasad pisowni:
  - wielkiej litery w nazwach geograficznych oraz na początku zdania,
  - wyrazów z zakończeniami „-ów”;
4. wzbogacanie i aktywizowanie słownictwa uczniów;
5. wypowiedzanie się na podany temat;
6. wdrażanie do uważnego słuchania tekstu czytanego przez nauczyciela;
7. przedstawienie za pomocą technik plastycznych sytuacji inspirowanej utworem literackim;
8. nauka piosenki „Płynie Wisła, płynie”.

Cele operacyjne — osiągnięcia uczniów

Uczeń:

- utrwała zasady poznanych zabaw ze śpiewem,
- odczytuje hasła ukryte w rebusach, płątaninkach literowych oraz zagadkach matematycznych,
- czyta cicho i głośno wyrazy oraz zdania,
- stosuje zasadę pisowni wielkiej litery w nazwach geograficznych,
- pisze wielką literę na początku zdania,
- pisze „ó” w zakończeniach „-ów”,
- wskazuje na mapie położenie określonego miasta,
- odczytuje nazwę rzeki,
- rozumie i stosuje pojęcie „stolica”,
- rozumie, że jest wiele miast, których historię warto poznać i szczerzyć się nią,

- wyjaśnia znaczenie symboli umieszczonych na uproszczonej mapie Polski,
- zaznacza na uproszczonej mapie Polski — granicę państwa, rzekę Wisłę, miasto Kraków,
- układa zdania z rozsypanki wyrazowej,
- przepisuje wyrazy i zdania,
- śpiewa poznaną piosenkę,
- uważnie słucha tekstu czytanego przez nauczyciela,
- wypowiada się na określony temat,
- wymienia postacie występujące w wysłuchanym utworze,
- charakteryzuje wymienione postaci,
- ilustruje treść legendy,
- planuje i estetycznie wykonuje pracę plastyczną.

Metody pracy

- słowne (swobodne wypowiedzi uczniów, rozmowa, praca z tekstem, słuchanie czytanej przez nauczyciela legendy),
- praktycznego działania (rozwiązywanie rebusów, płataninek literowych i zagadek matematycznych; wypełnianie mapek konturowych; ilustrowanie treści legendy),
- oglądowa (pokaz — obserwacja: mapy, przezroczy, obrazów, albumów).

Formy pracy

- praca zbiorowa — aktywność zbiorowa jednolita,
- praca indywidualna — aktywność indywidualna zróżnicowana,
— aktywność indywidualna jednolita.

Środki dydaktyczne

- rebusy, płataninki literowe, zagadki matematyczne (po 3 sztuki dla każdego ucznia) oraz rebus KRAKÓW do zawieszenia na tablicy,
- mapa fizyczna Polski,
- uproszczona mapa Polski z oznaczeniami do tworzenia legendy mapy,
- mapki dla uczniów,
- rozsypanka wyrazowa,
- nagranie melodii do piosenki „Płynie Wisła, płynię” (oraz tekst — do utrwalenia w domu),
- przezrocza,
- albumy, reprodukcje, zdjęcia dotyczące Krakowa, pamiątki...
- tekst legendy o Krakowie,
- nagranie hejnału.

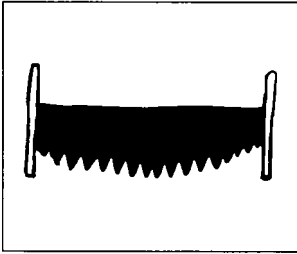
Zajęcia: Poznajemy dawną stolicę Polski — Kraków

czas trwania: 135 minut

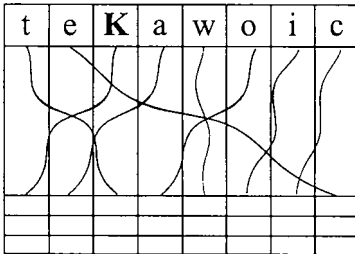
TOK ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH	CELE OPERACYJNE OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ	RODZAJ AKTYWNOŚCI
<p>1. Zabawy ze śpiewem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Jedziemy sobie do Krakowa”, • „Jedzie pociąg z daleka”, • wysłuchanie nagrania hejnału (jest informacją że „jesteśmy” w Krakowie). <p>Praca indywidualna</p>	<ul style="list-style-type: none"> — angażuje się w zabawy klasowe, — zna zasady zabaw, w których bierze udział, — zachowuje środki ostrożności podczas zabaw ruchowych. 	MUZYCZNO-RUCHOWA
<p>2. Rozwiązywanie rebusów oraz zagadek matematycznych i płątaninek literowych (rozwiązaniem każdego zadania jest nazwa miasta; zadaniem uczniów jest odczytać wszystkie zadania i wskazać to, którego rozwiązaniem jest — „KRAKÓW”).</p> <p>Praca zbiorowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> — odczytuje rebusy rysunkowe, płątaninki, zgadywanki matematyczne, — głośno czyta utworzone wyrazy. 	POLONISTYCZNA MATEMATYCZNA
<p>3. Wklejenie do zeszytu rebusu „KRAKÓW” i zapisanie nazwy miasta w zeszycie. UWAGA: rebus będzie traktowany jako bilet wstępu do Krakowa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — pisze nazwę miasta, stosując pisownię wielkiej litery w nazwach geograficznych oraz pisownię „ó” w zakończeniach „-ów”, 	POLONISTYCZNA
<p>4. Określenie położenia miasta Kraków na mapie Polski Przed przestąpieniem do ukierunkowanej obserwacji mapy uczniowie mają możliwość dowolnej jej obserwacji — wskazują miasta, rzeki, czytają ich nazwy oraz wskazują obiekty, które ich zainteresowały.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — obserwuje mapę: czyta informacje, które go zainteresowały, formułuje pytania. 	PRZYRODNICZA
<p>A) wskazanie i określenie położenia miasta na mapie fizycznej Polski; Obserwacja ukierunkowana</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazanie miasta na mapie (nauczyciel wskazuje rejon, w których uczniowie mają szukać), • odczytanie nazwy rzeki, nad którą leży Kraków. <p>Dla zilustrowania położenia miasta prezentowane jest przezrocze „Wawel, widok ogólny”. Nauczyciel, odwołując się do wiadomości uczniów, wyjaśnia znaczenie pojęcia — „stolica”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — wskazuje i określa położenie miasta na mapie, — określa, nad jaką rzeką leży Kraków. 	PRZYRODNICZA — treści i pojęcia geograficzne
	<ul style="list-style-type: none"> — rozumie i stosuje pojęcie „stolica”. 	

<p>B) praca z uproszczoną mapą Polski;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnienie symboli umieszczonych na uproszczonej mapie Polski, • utworzenie legendy mapy, • określenie i zaznaczenie położenia miasta Kraków na mapie uproszczonej i mapie fizycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> — rozumie symbole umieszczone w legendzie mapy, — zawieszka na planszy mapy znaki tworzące legendę mapy. 	
<p>Praca indywidualna Aby utrwalić wiadomości i umiejętności zdobyte na zajęciach, uczniowie zaznaczają na mapkach konturowych wyróżnione w czasie zajęć obiekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oznaczenie na mapce granic Polski, biegu Wisły, położenia miasta Kraków, • wklejenie mapek do zeszytu. 	<ul style="list-style-type: none"> — stosuje poznane symbole w pracy z uproszczoną mapą Polski. 	
<p>5. Ułożenie zdań z rozsypanki wyrazowej i zapisanie ich w zeszycie. Nauczyciel objaśnia uczniom zadanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kraków leży nad Wisłą. • Kraków był stolicą Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> — samodzielnie czyta wyrazy, — układa zdania z rozsypanki wyrazowej, — przepisuje zdania do zeszytu — przekształca tekst drukowany na pisany, — stosuje zasadę pisowni wielkiej litery na początku zdania i w pisowni nazw geograficznych. 	POLONISTYCZNA
<p>Praca zbiorowa 6. Nauka tekstu i melodii piosenki „Płynie Wisła, płynie”. 7. Obejrzenie wystawy poświęconej miastu Kraków i jego historii. Rozmowa na temat oglądanych zbiorów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — recytuje tekst piosenki, — śpiewa piosenkę. — wypowiada się na temat oglądanych zbiorów, — formułuje pytania na temat interesującego go eksponatu. 	MUZYCZNA
<p>8. Wysłuchanie czytanej przez nauczyciela „Legenda o dzielnym i mądrym Kraków”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie treści legendy, • wyliczenie i charakterystyka postaci występujących w legendzie, • wypowiedzi na temat, skąd wywodzi się nazwa miasta — Kraków. 	<ul style="list-style-type: none"> — wypowiada się na temat wysłuchanej legendy, — potrafi wyjaśnić, skąd pochodzi nazwa miasta — Kraków. 	POLONISTYCZNO-SPOŁECZNA
<p>Praca indywidualna 9. Wykonanie ilustracji do „Legenda o dzielnym i mądrym Kraków” — rysunek kredkami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — rysuje ilustrację do legendy, — dba o estetyczne wykonanie pracy. 	PLASTYCZNA

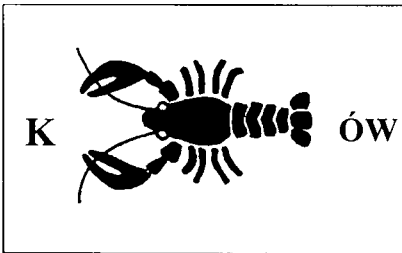
Załącznik I: Rebusy

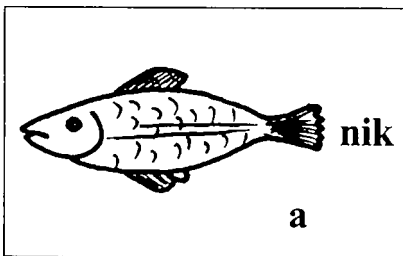
Piła

Katowice

Kraków

Rybnik

$3+1=$	$2+3=$	$6-3=$	$5-3=$	$6-5=$
o	m	t	y	B

Bytom

1	2	3	4	5

Załącznik II:

„LEGENDA O DZIELNYM I MĄDRYM KRAKU”

Nad rzeką Wisłą, w skalnej grocie, u podnóża wysokiego wzniesienia żył straszliwy potwór. To straszne smoczysko w dzień spało, a nocą ruszało na krwawe łowy. Wielu dzielnych mężów próbowało pokonać potwora, ale nadaremnie.

Pewnego dnia władca grodu Krak, wezwał swojego najlepszego pasterza, nakazał mu wybrać ze stada dużego wołu i tłustego barana i zabić je. Później kazał zabite zwierzęta wypchać siarką i porzucić przed jaskinią smoka.

Nocą potwór wyszedł na łowy. Zauważył leżące przed jaskinią zwierzęta, jednym susem dopadł do nich i pożarł je. Za chwilę siarka zaczęła palić go w żołądku. Smok poczuł wielkie pragnienie. Pił i pił wodę z Wisły przez całą noc. Nagle rozległ się huk i smoczysko pękło na wiele części.

Gród ten na pamiątkę jego dzielnego i mądrego władcy nazwano .....